

Janusmed riskprofil

Kunskapsstödet Janusmed riskprofil är nu tillgängligt nationellt och nås via webbsidan <https://janusmed.se/riskprofil> utan några inloggningsuppgifter. Tjänsten tillhandahålls av hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm.

Janusmed riskprofil är ett kunskapsstöd som används för att uppmärksamma eventuella risker för några vanliga eller potentiellt allvarliga biverkningar, på grund av att ett eller flera läkemedel påverkar samma riskegenskap (farmakodynamiska interaktioner). Tjänsten ger generell information utifrån substansens egenskaper och tar inte hänsyn till ålder, kön eller aktuell dosering, och ersätter således inte en medicinsk eller farmaceutisk bedömning. Janusmed riskprofil används med fördel i kombination med Janusmed interaktioner då stöden kompletterar varandra.

Janusmed riskprofil är ett stöd vid läkemedelsgenomgångar, men kan också vara till hjälp vid nyinsättning av läkemedel eller för att bedöma om vissa kliniska symtom kan ha orsakats av läkemedelsbehandlingen. Observera att riskegenskaperna endast avser aktiva substanser. Användaren måste således själv beakta om det finns hjälpämnen i läkemedlen som kan påverka riskprofilen.

Kunskapsstödet täcker nio riskområden: antikolinerga effekter, förstoppning, ortostatism, sedering, ökad blödningsbenägenhet, serotonerga effekter, risk för kramper, förlängt QT-intervall samt njurpåverkan. Den farmakologiska effekten för varje substans och egenskap har graderats på en skala 0-3. Undantaget är risken för njurpåverkan där substansen antingen har effekten eller inte, och därför endast graderas 0 eller 1.

Den sammanvägda risken beräknas för hela läkemedelslistan enligt definierade algoritmer för respektive farmakologisk egenskap. Risken klassificeras i fyra nivåer (från 0-3) och färgerna grön, vit, gul och röd. En signal om ökad risk utlöses för adekvat risknivå vid vissa tröskelvärden som är specifika för respektive riskegenskap. Betydelsen av de summerade riskvärdena är därför inte jämförbar mellan olika riskegenskaper.

	Det finns ingen känd farmakologisk eller klinisk grund för ökad risk
	Det finns en något ökad risk
	Det finns en måttligt ökad risk
	Det finns en påtagligt ökad risk

Blödningsbenägenhet

[Skriv ut](#) [Kontakta oss](#)

Läkemedelsprodukt / substans	Riskvärde
diklofenak	2
Topikal	0
Enteral och parenteral	2
warfarin	3

Medicinsk konsekvens

Blödningsrisken är påtagligt ökad. Vid behandling med antitrombotiska medel ger bestämning av PK (INR) ingen vägledning beträffande blödningsrisken.

Rekommendation

Risken är mer än additiv (synergistisk). Överväg utsättning av ett eller flera av de läkemedel som ökar blödningsrisken eller byte till alternativa läkemedel, tex paracetamol och opioider för smärtlindring och andra läkemedel än SSRI/SNRI vid depression.

Administreringsätt och beredningsform har betydelse för den sammanvägda risken, välj därför rätt beredningsform vid sökning.

Vissa växtbaserade och naturläkemedel ingår också i Janusmed riskprofil. Läkemedelsgrupper som inte bedöms fullt ut är: immunoglobuliner, koagulationsfaktorer, parenterala näringslösningar (aminosyror, fetter, vitaminer, spårämnen), cellterapi, vacciner, allergener, diagnostika och medicinska gaser.

Riskprofilen för angiven läkemedelslista visas grafiskt i en matris med en risknivå för varje riskegenskap. I läkemedelslistan visas det läkemedel som påverkar flest riskegenskaper överst. Matrisen visar även riskvärden för respektive läkemedel/substans, så att det framgår vilka läkemedel/substanser som bidrar till den ökade risken för varje riskegenskap. Om en substans förekommer mer än en gång i läkemedelslistan så räknas riskvärdet för substansen endast in en gång i beräkningen av den sammanvägda risken för respektive riskegenskap.

Läkemedelsprodukt / substans	Förstoppning	Sedering	Antikolinerga effekter	Blödningsbenägenhet	Ortostatism	Förlängt QT-intervall	Serotonerga effekter	Risk för njurpåverkan	Risk för kramper
oxikodon (Enteral och parenteral)	3	2	1	0	2	1	1	0	1
hydroxizin (Enteral och parenteral)	0	2	2	0	0	2	0	0	0
Losartan/Hydroklortiazid Actavis (Filmtdragerad tablett)	1	0	0	0	3	0	0	0	0
hydroklortiazid (Enteral peroral)	1	0	0	0	1	0	0	0	0
losartan** (Enteral peroral)	0	0	0	0	2	0	0	0	0
naproxen (Enteral och parenteral)	0	0	0	2	0	0	0	1	0
warfarin (Enteral och parenteral)	0	0	0	3	0	0	0	0	0
losartan** (Enteral och parenteral)	0	0	0	0	2	0	0	0	0
simvastatin (Enteral och parenteral)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

– Komprimera

** Multipla substansförekomster räknas bara en gång

Informationen är inhämtad från kunskapsstödet användarhandledning. För utförligare information om Janusmed riskprofil, se användarhandledningen på <https://janusmed.se/riskprofil>.

Annica Westberg, Klinisk apotekare
Elina Bäcklund, ST-läkare Klinisk farmakologi
ELINOR, Läkemedelscentrum, Region Västerbotten

Har du frågor om läkemedel?

ELINOR – Evidensbaserad läkemedelsinformation i norr

Telefon: 090-785 39 10

Måndag – Fredag: 8.30 – 15.00

E-post: elinor@regionvasterbotten.se

Webbformulär:

www.regionvasterbotten.se/fragaelinor

Lunchföreläsning 15/3 12.10-12.55 via Teams

Frakturkedja - sekundärprevention av osteoporosfrakturer med Johannes Norberg, specialistläkare, projektledare frakturkedjan Region Västerbotten.

[Klicka här för att ansluta till mötet](#)